პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 43-ე წელი. № 111 (12623) | კვირა, 12 მაისი, 1963 წ. | ფასი 2 კაპ.

მეტი ზრუნვა სკოლისათვის!

ახლანდელი ჩვენი თაობა იცხოვრებს კომუნიზმში. ეს ბედნიერი ახლო მომავალი გარანტირებულია დღევანდელი მოსწავლე ახალგაზრდობისათვის. მაგრამ ის, ვინც ახლა სწავლობს და კომუნიზმში იცხოვრებს, თვით უნდა გახდეს ამ სანუკვარი საზოგადოების მშენებელი — შეგნებული, ყოველმხრივ მომზადებული მშენებელი. შეუძლებელია იყო მშენებელი ცოდნის უქონლად. ამ ცოდნას კი პირველი რიგში სკოლა იძლევა.

მას შემდეგ, რაც მოქმედებაში შევიდა კანონი ცხოვრებასთან სკოლის კავშირის განმტკიცებისა და სახალხო განათლების სისტემის შემდგომი განვითარების შესახებ, სკოლა აღიზარდა აღზრდის ახლებური, მარქსიზმ-ლენინიზმით ნაკარნახევი მეთოდებით. ეს უპირველეს ყოვლისა სწავლების შეერთებაა ნაყოფიერ შრომასთან. შრომამ სულ უფრო მკვიდრად მოიკიდა ფეხი სკოლის ცხოვრებაში.

ამჟამად ჩვენი რესპუბლიკის 1.086 საშუალო სკოლის უფროსი კლასების 75 ათასამდე მოსწავლე მეცნიერებათა საფუძვლების შესწავლასთან ერთად 100-მდე სხვადასხვა პროფესიას ეუფლება. ბავშვი ახლა მკვეთრად გრძნობს ბეჯით სწავლასთან ერთად სასარგებლო შრომის თავის შინაგან მოთხოვნილებას.

მაგრამ შეგვიძლია თუ არა ჩვენ დღემდე მიღწეულით დავკმაყოფილდეთ სკოლაში? სამუშაო, და ძალიან დიდი სამუშაოა, ჯერ კიდევ წინ არის. ჩვენი რესპუბლიკის უმაღლესმა ორგანომ — საქართველოს სსრ უმაღლესმა სობჭომ თავისი პირველი სესიის მსჯელობის საგნად გაზადა სასკოლო ცხოვრების საკითხი და მიიღო დადგენილება „საყოველთაო სავალდებულო რვაწლიანი სწავლების კანონის განხორციელების მდგომარეობის შესახებ საქართველოს სსრ რესპუბლიკაში“.

საყოველთაო სავალდებულო რვაწლიანი სწავლების განხორციელება მით უფრო სერიოზული და გადაუდებელი ამოცანაა, რომ უახლოესი ათწლეულის განმავლობაში უნდა განხორციელდეს საყოველთაო საშუალო ზოგადი და პოლიტექნიკური თერთმეტწლიანი განათლება სასკოლო ასაკის ყველა ბავშვისათვის. ცხადია, ეს შეუძლებელი იქნება, თუ ჯერ განუხრელად არ განხორციელდა კანონი საყოველთაო სავალდებულო რვაწლიანი სწავლების შესახებ. დღემდე მოპოვებულ დიდმნიშვნელოვან წარმატებებთან ერთად საქართველოს სსრ უმაღლესი სობჭოს დადგენილებაში აღნიშნულია ის სერიოზული ხარვეზები, რომლებიც რესპუბლიკაში საყოველთაო სავალდებულო რვაწლიანი სწავლების კანონის განხორციელებაში გვაქვს. სკოლებში მოსწავლეთა ჩაბმის გეგმა არადამაკმაყოფილებლად სრულდება. ბავშვთა გარკვეული რაოდენობა ჯერ კიდევ არ არის ჩაბმული სწავლაში. მოსწავლეთა ნაწილი კლასიდან კლასში ვერ გადადის ან თავს ანებებს სწავლას სკოლის დამთავრებამდე. ამის მაგალითებს ვხედავთ აფხაზეთის ასს რესპუბლიკაში და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში. ახალქალაქის, დუშეთის, ამბროლაურის, ყაზბეგის, ლენტეხის და სხვა რაიონებში, სადაც მოსწავლეთა კონტინგენტის სახელმწიფო გეგმა შესრულებული არ არის. გასულ სასწავლო წელს სკოლებიდან წასულ მოსწავლეთა რიცხვმა 22 ათასს გადააჭარბა.

მთელი ყურადღება უნდა მიექცეს ყველა იმ მიზეზის აღმოფხვრას, რომლებიც ხელს უშლის საყოველთაო რვაწლიანი სწავლების კანონის განხორციელებას და საერთოდ სკოლების მუშაობას. პირველ რიგში ეს შეეხება სკოლების მატერიალური ბაზის ჯერ კიდევ არსებულ სისუსტეს. 2.529 სკოლა მოთავსებულია შეუფერებელ შენობებში. სასკოლო მშენებლობის მიმდინარე წლის მესამე კვარტალის გეგმა კი მხოლოდ 80 პროცენტით იქნა შესრულებული. ზოგიერთ სკოლას საკმაო რაოდენობით არა აქვს დგამ-ავეჯი, ხოლო ახლის დამზადება არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს. მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოები და განათლების ორგანოები საკმაოდ არ ზრუნავენ სკოლებთან ინტერნატების გახსნისა და არსებული სასკოლო ინტერნატების კეთილმოწყობისათვის, მათში ბავშვთა ნორმალური ცხოვრებისა და მეცადინეობის სათანადო პირობების შექმნისათვის. ნაკლები ყურადღება ექცევა გახანგრძლივებული დღის ჯგუფებისა და სკოლების გახსნას. ბევრგან ჯერ კიდევ მოუგვარებელია სკოლიდან შორს მცხოვრებ მოსწავლეთა რეგულარული მიყვანა სკოლაში და შინ წაყვანა ტრანსპორტით, ბევრ სკოლაში მოგვარებული არ არის ბავშვთა კვება, ზოგიერთ სოფლაში საყოველთაო სავალდებულო სწავლების ფონდი გამოყენებული არ არის ხელმოკლე მოსწავლეებისათვის მატერიალური დახმარების გასაწევად.

ადგილობრივმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა თავიანთი მუშაობის სისხლხორცეულ საქმედ უნდა მიიჩნიონ სკოლის საქმეში ზემოაღნიშნულ და სხვა ნაკლოვანებათა აღმოფხვრა, დარაზმონ საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოები, მშრომელთა მასები სასკოლო მშენებლობისა და სკოლების მატერიალური ბაზის განმტკიცების სამუშაოების დროულად და მაღალხარისხოვნად შესასრულებლად. პროფკავშირული, კომკავშირული ორგანიზაციები, მშობელთა კომიტეტები ყოველმხრივ უნდა ეხმარებოდნენ განათლების ორგანოებს, სკოლებს მათ წინაშე მდგომი ამოცანების გადაწყვეტაში.

არ უნდა დავივიწყოთ, რომ სკოლაში აღზრდის მთავარი ფიგურა მასწავლებელია, და მის მიმართ განსაკუთრებული მზრუნველობა და ყურადღებაა საჭირო. სამწუხაროა, რომ ბოლნისის, სამტრედიის, ახალციხის, მესტიის და ზოგიერთ სხვა რაიონში მთლიანად არ სრულდება მთავრობის დადგენილება სოფლის მასწავლებელთა უფასო კომუნალური (ბინა, გათბობა, განათება) მომსახურებით უზრუნველყოფის შესახებ. არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს სოფლის მასწავლებელთა საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა. მასწავლებელი ჩვენი ნორჩი თაობის აღმზრდელია, და თავისი კეთილშობილური შრომით იმის ღირსია, რომ მის საყოფაცხოვრებო მოთხოვნილებათა მიმართ მეტი გულისხმიერება გამოვიჩინოთ.

ახლოვდება სკოლებში კლასიდან კლასში გადასაყვანი და დამამთავრებელი გამოცდები. გამოცდებმა მაღალ დონეზე უნდა ჩაიაროს და სწავლა-აღზრდის დარგში ახალი წარმატებები გვიჩვენოს.

პარტიის XXII ყრილობისა და ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებათა განუხრელი განხორციელების ნიშნით უნდა წარვმართოთ სასკოლო მუშაობა, ბრძოლა საყოველთაო სავალდებულო რვაწლიანი სწავლების განხორციელებისათვის, ჩვენი მოსწავლე ახალგაზრდობის კომუნისტური სულისკვეთებით აღზრდისათვის.

ნ. ს. ხრუშჩოვმა მიიღო რ. ჰარსტი

10 მაისს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ნ. ს. ხრუშჩოვმა კრემლში შეიღო ცნობილი ამერიკელი ფერმერი როსუელ ჰარსტი და ესაუბრა სოფლის მეურნეობის საკითხებზე. საუბარმა გულითად ვითარებაში ჩაიარა. რ. ჰარსტს ახლდა დისწული ჯონ კრისტალი, რომელიც მას ჩამოყვა მოსკოვში.

ნ. ს. ხრუშჩოვმა რ. ჰარსტი და ჯ. კრისტალი მიიწვია აგარკაზე ქალაქ გარეთ, სადაც მათ განაგრძეს საუბარი, დაათვალიერეს ბაღი და სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ნათესები. შემდეგ გაიმართა სადილი, რომელზეც იყვნენ ნ. ს. ხრუშჩოვის ოჯახის წევრები, სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის მინისტრი ი. ა. ვოლოვჩენკო და მრჩეველი სსრ კავშირის საელჩოსი ამერიკის შეერთებულ შტატებში ი. ე. ემელიანოვი. (საკდესი).

გამოჩენილი მეცნიერის სახელოგისა

11 მაისს ს. ორჯონიკიძის სახელობის კულტურისა და დასვენების ცენტრალური პარკის საზაფხულო თეატრში გაიმართა საზეიმო კრება, რომელიც მიეძღვნა თბილისის ელექტროშესადუღებელი მოწყობილობის ქარხნისათვის გამოჩენილი საბჭოთა მეცნიერის აკადემიკოს ე. ო. პატონის სახელის მინიჭებას.

კრების პრეზიდიუმში არიან ამხანაგები **გ. ა. გეგეშიძე, გ. ი. ჩოგოვაძე, ო. ე. ჩერქეზი**ა, საქართველოს სახალხო მეურნეობის საბჭოს თავმჯდომარე **ნ. გ. გომელაური**, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მრეწველობისა და შენებლობის ხელმძღვანელობის ბიუროს თავმჯდომარის მოადგილე **შ. ბ. ბეზარაშვილი**, საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტის მეორე მდივანი **ს. კ. ჩხარტიშვილი**, აკადემიკოს ე. ო. პატონის შვილი, კიევის ე. ო. პატონის სახელობის ელექტროშედუღების ინსტიტუტის განყოფილების უფროსი **ვ. ე. პატონი**, სტუდრმი ბოსკოვიდან, კიევიდან, ბაქოდან, ვილნიუსიდან, წარმოების მოწინავენი, თბილისის ინსტიტუტების მეცნიერები.

კრება შესავალი სიტყვით გახსნა თბილისის ე. ო. პატონის სახელობის ელექტროშესადუღებელი მოწყობილობის ქარხნის დირექტორმა **ო. ი. მოსიაშვილმა.** მან სიტყვა მისცა კიევის ე. ო. პატონის სახელობის ელექტროშედუღების ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე დ. ა. დუდკოს, რომელმაც დაწერილებით გააცნო კრების მონაწილეებს ევგენი ოსკარის-ძე პატონის ცხოვრება და შემოქმედებითი გზა.

დამსწრეთა ტაშის გრიალში დ. ა. დუდკომ ქარხნის დირექტორს ამხ. მოსიაშვილს გადასცა აკადემიკოს ე. ო. პატონის დიდი პორტრეტი, ე. ო. პატონის რჩეული შრომები, შედუღების დარგის ტექნიკური ბიბლიოთეკა, ალბომი ფოტოსურათებისა, რომლებზეც აღბეჭდილია ახალი შესადუღებელი აპარატურის გამოყენება სახალხო მეურნეობაში, ფილმი აკადემიკოს ე. ო. პატონის შესახებ.

ქარხნის კოლექტივს გულთბილი მასალმების სიტყვებით მიმართეს მოსკოვის წარმოების ტექნოლოგიისა და ორგანიზაციის საშენებლო-საკვლევი ინსტიტუტის მთავარმა კონსტრუქტორმა **ი. ი. ბარანოვმა,** კიევის ე. ო. პატონის სახელობის შედუღების ინსტიტუტის საცდელი ქარხნის **დირექტორმა გ. ბ. ახოიანმა,** თბილისის ქარხანა „ელექტროავტომატის“ კომუნისტური შრომის ბრიგადის ხელმძღვანელმა **ზ. მ. რუხიამ,** საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის პროფესორმა, საბჭოთა კავშირის გმირმა **ი. ა. ციცეშვილმა** და სხვებმა.

ქარხნის კოლექტივის სახელზე მიღებული უკრაინის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის აკადემიკოს ბ. ე. პატონის, საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტისა და ჩვენი ქვეყნის სხვა ქალაქების მთელ რიგ საწარმოთა მისასალმებელი დეპეშები.

კრების მონაწილეთათვის გაიმართა კონცერტი. (საკდესი).

ფერთა ზეიმი

ᲖᲐᲖᲐᲕᲬᲘᲚᲘᲡ ᲙᲕᲘᲠᲔᲣᲚᲘ

გაზაფხულის უმშვენიერესი თვე — მაისი აირჩიეს საქართველოს მხატვრებმა თავიანთ დღესასწაულად. დღეს, 12 მაისს, იწყება „მხატვრის კვირეული“ — ფერთა საგაზაფხულო ზეიმი. ეს არის არა მარტო ქართველ მხატვართა ახალი ნამუშევრების დათვალიერება, არამედ თავისებური შემოქმედებითი ანგარიშიც.

გაზეთ „კომუნისტის“ კორესპონდენტი ესაუბრა საქართველოს სსრ მხატვართა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარეს, რესპუბლიკის დამსახურებულ მხატვარს ზურაბ ლეშავას, რომელმაც თქვა:

— მხატვრის დღე და კვირეული კარგ და სასარგებლო ტრადიციად მკვიდრდება. ჭეშმარიტი მხატვარი ხალხის მსახურია, იგი ხალხისათვის ქმნის და ამიტომ მისთვის ყველაზე დიდი ბედნიერებაა, როცა სწორედ ხალხი აძლევს მის შემოქმედებას მაღალ შეფასებას. გაიხსენეთ, რა მშვენივრად თქვა ამასთან დაკავშირებით ნ. ს. ხრუშჩოვმა პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა შეხვედრაზე ლიტერატურისა და ხელოვნების მოღვაწეებთან მიმდინარე წლის 8 მარტს: **„რამ შეიძლება მიანიჭოს მეტი კმაყოფილება ხელოვანს, თუ არა იმის შეგნება, რომ მისი ტალანტი მთლიანად ეძღვნება ხალხის ბრძოლას კომუნიზმის აშენებისათვის, რომ მისი ნაწარმოებები მიიღო ხალხმა და მაღალი შეფასება მისცა“.**

მხატვართა კავშირი და სამხატვრო ფონდი დროულად შეუდგნენ კვირეულისათვის მზადებას. გამოიყო სპეციალური კომისია, რომლის შემადგენლობაში არიან ა. ქუთათელაძე, ე. ახვლედიანი, მ. ბერძენიშვილი, ჟ. მეძმარიაშვილი, ბ. გორგაძე, ი. გორდელაძე, (თავმჯდომარე), მ. ყიფიანი, ვ. ქოქიაშვილი, ნ. მეტონიძე, ი. გიგოლაშვილი. კომისიამ შეიმუშავა და მოამზადა შესაბამისი ღონისძიებანი.

დღეს, 12 მაისს, კავშირგამბმულობის მუშაკთა კულტურის სახლის დარბაზში გაიმართება მხატვართა საზეიმო სალამო, რომელსაც შესავალი სიტყვით გახსნის საქართველოს სახალხო მხატვარი ა. ლანაძე. ამის შემდეგ ეს ადგილი დაიკავებს ბ. ბ. ბერეკაშვილის ლექციები ფერწერის ისტორიიდან, ანსამბლ „ერისკაცის“ ფოლკლორული ანსამბლი,

„მებრძოლის“ ორიენტირია სიმართლე

ერთ წელზე მეტი დრო გავიდა მას შემდეგ, რაც სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მარტის პლენუმის ისტორიულ გადაწყვეტილებათა საფუძველზე გამოსვლა იწყო სარაიონთაშორისო გაზეთმა. ცხოვრებამ პარტიის ამ ნაბიჯის სისწორეც დაადასტურა. სარაიონთაშორისო გაზეთებმა სავსებით გაამართლეს პარტიის მებრძოლი თანაშემწის საპატიო მოვალეობა.

სამოქმედო ასპარეზის გაფართოებასთან ერთად რედაქციების მუშაობა უფრო ცოცხალი, მოქნილი, ოპერატიული გახდა. ამაღლდა სარაიონთაშორისო გაზეთების ავტორიტეტი, ორგანიზატორული როლი, ქმედითობა და ბრძოლისუნარიანობა. ამის ნათელსაყოფად ის მაგალითიც კმარა, რომ ჩვენს გაზეთში გამოქვეყნებული არც ერთი კრიტიკული წერილი, თაოსნობა, თუ შენიშვნა არ რჩება ისე, რომ მას არ გამოეხმაურონ. ბევრი მათგანი განხილულ იქნა პარტიული კომიტეტების ბიუროებზე, პირველადი პარტიული ორგანიზაციებისა და კოლმეურნეობათა გამგეობების კრებებზე. მიღებული ღონისძიებების შესახებ ვაქვეყნებთ მასალებს რუბრიკებით: „მებრძოლის“ სიგნალის შემდეგ“, „ჩვენი შენიშვნების პასუხად“.

პარტიული ხელმძღვანელობის გარდაქმნამ, ბუნებრივია, მოითხოვა გაზეთის ახლებურად მუშაობა.

ამასთან დაკავშირებით სხვა ღონისძიებებთან ერთად მოვაწყეთ მუშსოფლკორთა ზონალური თათბირ-სემინარები, რომლებსაც ესწრებოდნენ ძირეული პრესისა და საზოგადოებრივ საწყისებზე შექმნილი რადიორედაქციების მუშაკები.

შეექმენით კორესპონდენტთა 85 პუნქტი, რომლებიც 500-ზე მეტ მუშა და სოფლის კორესპონდენტს აერთიანებს. იზრდება მშრომელთა წერილების ნაკადი.

კურსი ავიღეთ საზოგადოებრივ საწყისებზე. ნაყოფიერად მუშაობენ პროპაგანდისა და აგიტაციის, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების ბუხჰალტერიის, მეცნიერების მიღწევებისა და მოწინავეთა გამოცდილების განზოგადებისა და სხვა შტატგარეშე განყოფილებები, რომლებიც რედაქციის საიმედო დასაყრდენია.

რედაქციის მუშაკები მიდიან კოლმეურნეობებში, ეთათბირებიან მშრომელებს და კურსს იღებენ მთავარზე. ამას წინათ რედაქციის თანამშრომლები ესტუმრნენ ჯიხაშკარის კომკავშირის საველობის კოლმეურნეობას. მოვამზადეთ ორი გაერთიანებული გვერდი რუბრიკით — „რედაქცია მივიდა კოლმეურნეობაში“.

ვცდილობთ თითქმის ყოველ ნომერში ვაჩვენოთ ის სიახლენი, რაც პარტიული ხელმძღვანელობის გარდაქმნის შედეგად ხდება ჩვენს სამმართველოში.

ნინა პლანზე წამოწეულია ინსპექტორი-პარტორგანიზატორების, ინსპექტორ-ორგანიზატორების, პარტიულ-სახელმწიფო კონტროლის კომიტეტის, პარტიული ორგანიზაციების მუშაობა. გავაზოგადეთ ინსპექტორ-პარტორგანიზატორების ლ. ყიღინტის, ნ. კვარაცხელიას, ა. ბერულავას, გ. ლუკავას და სხვათა მუშაობა. მოვამზადეთ გვერდი: „პარტიული ორგანიზაციის მდივანი“.

გაზეთის ფურცლებზე ხშირად გამოდიან პარტიული კომიტეტების მდივნები, მათი მოადგილეები, საწარმოო სამართველოს მუშაკები.

ჩვენი ქვეყნის ხალხთა ცხოვრებაში დიდი მოვლენაა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მორიგი პლენუმი, რომელიც განიხილავს საკითხს: „პარტიის იდეოლოგიური მუშაობის მორიგი ამოცანები“. მომავალ პლენუმს მიეძღვნა ორგანიზებული გვერდები სათაურებით. „სოციალისტური მშენებლობის წინა ხაზზე, იდეოლოგიის მუშაკებო!“ „ორგანიზატორული და იდეოლოგიური მუშაობა დადაგაქციოთ ცოცხალ, ხელშესახებ კონკრეტულ საქმეებად“ და სხვ.

ფართოდ განვიხილეთ ტრუნის კოლმეურნეობა „საქართველოში“ შექმნილი სოფლის მეურნეობის კონკრეტული ეკონომიკის შემსწავლელი სემინარის, ცაიშის მუდმივმოქმედი აგიტპუნქტის, ინგირის კოლმეურნეობის აგიტატორ ვ. გაბისონიას და სხვათა მუშაობა.

ყველაფერი ის, რასაც გაზეთი აკეთებს, მიმართულია ერთი ძირითადი მიზნისაკენ — ჩვენმა სამმართველომ, მისმა მშრომელებმა მაღალი მაჩვენებლებით დაამთავრონ მიმდინარე სამეურნეო წელი.

გაზეთი დროულად ჩაება მიმდინარე წლის მიჯნების აღებისათვის ბრძოლაში. შემოიღო ახალი მამობილიზებელი რუბრიკები: „37.000 ტონა „მწვანე ოქროსათვის“, „სად როგორ მიმდინარეობს საგაზაფხულო სამუშაოები“, „ინიციატორობა მეტს გვავალებს“, „ვინ როგორ იბრძვის ნაკისრ ვალდებულებათა შესასრულებლად“ და სხვ. სამმართველოსა და პარტიული კომიტეტის მუშაკებთან ერთად სისტემატურად ეწყობა რეიდები. გამოვლინდა, რომ ნაკიფუს, დარჩილის და სხვა სოფლების კოლმეურნეობებში ცუდად უვლიდნენ პლანტაციებს, ბუსრულად იყო ჩატარებული გადაბარვა, აგვიანებდნენ ბუჩქების გასხვლა-გაფორმებას. გაზეთის კრიტიკული შენიშვნების შედეგად მდგომარეობა მოკლე ხანში გამოსწორდა.

ფართოდ ვანზოგადებთ მოწინავე მეჩაიეთა გამოცდილებას. საყოველთაო კუთვნილებად იქცა ორგზის სოციალისტური შრომის ამირის თამარ უფფუნიას სკოლის მუშაობის შედეგები. განზოგადებულია შუქურების სოფიო შონიას, ქსენია კეკვალიშვილის, ნორა პაკელიანის, სულიკო სამუშაოს, ვინარი სხულუხიას, ლუბა სახოკიას და სხვა მოწინავე მეჩაიეთა გამოცდილება.

მიმდინარე წელს ჩვენს სამმართველოში 500 ჰექტარზე განხორციელდება ჩაის მექანიზებული კრეფა. პლანტაციებში პირველად გავა ახვევმატური ტიპის მანქანა „საქართველო“. ეს დიდი სიახლე ფართო ასახვას პოულობს ჩვენი გაზეთის ფურცლებზე.

დიდი რეზერვები გვაქვს მარცვლეული კულტურების წარმოების გასაღიდებლად. სამმართველოში სიმინდი დაითესება 15.550 ჰექტარზე. აქედან 5.500 ჰექტარი ფართობის საშუალოდ ჰექტარზე უნდა მოვიყვანოთ 60 ცენტნერი, 6.660 ჰექტარ ნათესში კი — 20 ცენტნერი ჰექტარზე.

ამ ზღუდის აღებას მიეძღვნა გვერდები რუბრიკებით: „დროულად დავთესოთ სიმინდი 15.550 ჰექტარზე“, „უფრო გაბედულად დავნერგოთ მექანიზაცია, მეცნიერების მიღწევები და მოწინავე გამოცდილება“, „ეამბავლოთ დიდი სიმინდისათვის მოლაშქრეთა რიგები“, „დოვლათი იქმნება შრომით, მხოლოდ თავდადებული შრომით“. მოწინავე მესიმინდეები არჩილ სამუშია, სანდრო ლიპარეია, მაკარ თოდუა, ვლადიმერ მიქავა, კოსტა ჯოჯუა, მოთა მაქაცარია მკოთხველებს დამაჯერებლად მოეთხრობენ, თუ როგორ უზრუნველყვეს თავიანთ ჰექტარებზე 120-150 ცენტნერი მარცვლის მიღება და რა ახალი ამოცანებისათვის იბრძვიან შვიდწლედის მეხუთე წელს.

დიდი გამოხმაურება ჰპოვა დნეპრო-პეტროვსკის ზონალური თათბირის მოწინეულის, საქართველოს სსრ დამსახურებული აგრონომის დ. ნიკოლაიშვილის წერილმა „ლობიოს—მწვანე ჭეშა“, სადაც ლაპარაკია ამ კულტურის მნიშვნელობასა და მისი მოსავლიანობის გადიდების ღონისძიებებზე.

გაზეთმა განაზოგადა დაბა ხობის რუსთაველის სახელობის კოლმეურნეობის მექანიზატორის გ. დანელიას გამოცდილება, რომელმაც ბკისრა 240 ჰექტარ ფართობზე „ბელარუსის“ მარკის ტრაქტორით ჩაეტარებინა პირველი და მეორე ხვნა, ფარცხვა, თესვა, პირველი და მეორე კულტივაცია. დანელიამ უკვე დათესა პირველი ათეული ჰექტარები.

ჯრიტიკა ვერ აცდა ხორგის, დარჩელის, ახალსოფლის და ზოგიერთი სხვა სოფლების კოლმეურნეობებს, რომლებიც კარგად ვერ მოემზადნენ თესვისათვის.

მეოთხედ საუკუნეზე მეტია, რაც ტრადიციულ სოციალისტურ შეჯიბრებას განაგრძობენ უკრაინის სსრ სუმის ოლქის რომნის რაიონისა და ზუგდიდის რაიონის მშრომელები. ეს შეჯიბრება წელსაც განახლდა. შეჯიბრებით ნაკისრ ვალდებულებათა შესრულებას დიდ ადგილს უთმობენ ჩვენი გაზეთი და რომნის სარაიონთაშორისო გაზეთი „კომუნისტიჩნიმ შლიახომ“. პრაქტიკაში დაენერგეთ გვერდების გაცვლა.

დიდი ადგილი ეთმობა სოციალისტური შეჯიბრების გაწლას სამმართველოს კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს შორის.

ღრმად გეწამს, რომ ჩვენი გაზეთის კოლექტივის, მისი მუშა და სოფლის კორესპონდენტთა მიერ გაწეული შრომა შეფასდება იმის მიხედვით, თუ რა წვლილს შეიტანთ სამმართველოს მშრომელთა წინაშე დასახული ამოცანების პირნათლად განხორციელებაში.

ი. ჟორთუა.

ზუგდიდის სარაიონთაშორისო გაზეთ „მებრძოლის“ რედაქტორი.

პარტიული ცხოვრება

ქარხანა „კასპიელექტროაპარატურის“ პარტიული ბიუროს მდივანს გ. ფარემუზაშვილს სამრეწველო საწარმოო პარტიული კომიტეტის წარმომადგენელი კომუნისტთა პოლიტიკურ სწავლებაზე ესაუბრებოდა. უცებ უყრადღება მიიპყრო მაგიდაზე დაწყობილმა ქაღალდებმა.

— ეგ რა მოხსენებითი ბარათებია? — იკითხა პარტიული კომიტეტის წარმომადგენელმა.

— მრეწველობის კონკრეტული ეკონომიკის შემსწავლელი წრის მუშაობაზე მწერენ...

— ვინ წერს?

— პროპაგანდისტი!

დავინტერესდით. ორივე მოხსენებითი ბარათი მრეწველობის კონკრეტული ეკონომიკის შემსწავლელი წრის პროპაგანდისტს რუბენ პეტრუზოვს პარტბიუროს მდივანისათვის დაუწერია. ერთი დათარიღებულია 1962 წლის 29 ოქტომბრით, მეორე კი — 1963 წლის 27 თებერვლით. პირველში ეკითხულობთ, რომ იმ დღეს წრის მეცადინეობას ოცდაათი მსმენელიდან მხოლოდ 14 დასწრო. იქვეა იმათი სია, რომლებმაც უმიზეზოდ გააცდინეს მეცადინეობა. მეორეში ლაპარაკია იმ ცამეტ მსმენელზე, რომლებიც ცუდად მეცადინეობენ, კონსპექტს არ ადგენენ და სხვ.

პროპაგანდისტის ეს მოხსენებითი ბარათები თავისთავად ბევრს მეტყველებს — ამხილებს კომუნისტების პოლიტიკურ სწავლებაში არსებულ ნაკლოვანებებს და ფარდას ხდის ამ საქმეში გამეფებულ ბიუროკრატიზმსაც. მაგრამ განა პროპაგანდისტი მოხსენებითი ბარათის წერით უნდა ცდებოდეს?! პარტიული ბიურო უმისოდაც უნდა იყოს კომუნისტთა სწავლების კურსში.

— რა ზომები მიიღეთ მეცადინეობის გამცდენთა და პასიურ მსმენელთა მიმართ?—ვეკითხებით პარტბიუროს მდივანს.

— გამოვესაუბრეთ, გავაფრთხილეთ... ვინახულეთ მრეწველობის კონკრეტული ეკონომიკის შემსწავლელი წრის პროპაგანდისტი რ. პეტრუზოვიც.

— უკანასკნელად როდის ქქონდათ წრის მეცადინეობა?

— 22 აპრილს.

— რაზე იმსჯელეთ?

— საწარმოო სიმძლავრეთა გამოყენების, გაფართოებისა და გაუმჯობესების გზებზე.

— პროგრამის მიხედვით ასეა?

— არა!

— აბა საიდან აიღეთ?

— სახელმძღვანელოდან „სოციალისტურ სამრეწველო საწარმოთა ეკონომიკა“.

— მეცადინეობის გეგმა გაქვთ?

— არა!

გამოირკვა, რომ წრის მეცადინეობა პროგრამის მიხედვით არ მიმდინარეობს. თემებს ძირითადად წიგნის — „სოციალისტურ სამრეწველო საწარმოთა ეკონომიკის“ მიხედვით სწავლობენ. იშვიათად იყენებენ დამხმარე ლიტერატურას, მარქსიზმის კლასიკოსთა ნაწარმოებებს. თვალსაჩინოებაზე ხომ ზედმეტია ლაპარაკი. მსმენელები აქტივობას არ იჩენენ, ან სულ არ ცხადდებიან მეცადინეობაზე.

ვთვალიერებთ მსმენელთა აღრიცხვის ჟურნალს.

— მარტში მეცადინეობა არ გქონიათ?

— მარტში?! — გაიკვირვა პროპაგანდისტმა. შემდეგ თითქოს რაღაც გაახსენდაო, თქვა:

— გვქონდა, როგორ არა!

— ჟურნალში რატომ არ აღრიცხეთ?

— გამოგვრჩა!

— ვერ გაიხსენებთ, მეცადინეობა რა თემაზე გქონდათ?

— აბა ჟურნალი მათხოვეთ!

პროპაგანდისტმა გადახედა მეცადინეობის დღეებს და თქვა:

— ჰოო, ჩაწერა გამოგვრჩენია, მეცადინეობა კი ნამდვილად 12 მარტს გვქონდა — საერთაშორისო საკითხებზე...

— სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ნოემბრის პლენუმის მასალები შეისწავლეთ?

— შევისწავლეთ, სულ სამი მეცადინეობა მივუძღვენით...

— როდის დაამთავრეთ?

— თებერვალში.

— ძალიან გაგიჭიანურებიათ.

— ჩვენი ბრალი არ არის, გვიან მაგვითითეს.

— სულ რამდენი მეცადინეობა მოაწყეთ?

— ათი.

— თვეში ორი მეცადინეობაც არ გამოდის!

— არა!

აქ შეწყდა ჩვენი დიალოგი. დავინტერესდით მრეწველობის კონკრეტული ეკონომიკის შემსწავლელ სემინარში არსებული მდგომარეობითაც. ამ სემინარს ქარხნის მთავარი ინჟინერი კონსტანტინე თათარაშვილი ხელმძღვანელობს. ცხადი გახდა, რომ არც აქ ბრწყინავს საქმე. გასული წლის ნოემბრსა და მიმდინარე წლის იანვარში სემინარის მეცადინეობა არ ყოფილა. პირველი შეკრება ორგანიზაციულ საკითხებს მოანდომეს. დღემდე მოწყობილი დანარჩენი ოთხი მეცადინეობიდან ორ მეცადინეობაზე ქარხნის შრომისა და ხელფასის განყოფილების გამგის გიორგი ჩიგილაშვილის მიერ სამ სხვადასხვა თემაზე მომზადებულ მოხსენებას განიხილავდნენ...

ნათქვამი რომ არის, ცოდვა გამუდავნებული სჯობსო, ისე მოიქცა პროპაგანდისტი თათარაშვილი. მან გვითხრა, პირველი სამი მეცადინეობა ვერ მოვაწყეთ როგორც საჭირო იყო, 28 თებერვალს ამაზე მიგვითითეს პარტიული კომიტეტიდან. ახლა ვასწორებთ ნაკლოვანებებს, მეცადინეობას ნორმალურად ვაწყობთო.

მაგრამ აღსანიშნავია, რომ პროგრამის მიხედვით არც ეს სემინარი მუშაობს. გვიკვირს, რატომ უარყვეს პროგრამა, ამაზე რატომ არავინ მიუთითა?

მრეწველობის კონკრეტული ეკონომიკის შემსწავლელ სემინარში არსებული მდგომარეობითაც. ამ სემინარს ქარხნის მთავარი ინჟინერი კონსტანტინე თათარაშვილი ხელმძღვანელობს. ცხადი გახდა, რომ არც აქ ბრწყინავს საქმე. გასული წლის ნოემბრსა და მიმდინარე წლის იანვარში სემინარის მეცადინეობა არ ყოფილა. პირველი შეკრება ორგანიზაციულ საკითხებს მოანდომეს. დღემდე მოწყობილი დანარჩენი ოთხი მეცადინეობიდან ორ მეცადინეობაზე ქარხნის შრომისა და ხელფასის განყოფილების გამგის გიორგი ჩიგილაშვილის მიერ სამ სხვადასხვა თემაზე მომზადებულ მოხსენებას განიხილავდნენ...

ნათქვამი რომ არის, ცოდვა გამუდავნებული სჯობსო, ისე მოიქცა პროპაგანდისტი თათარაშვილი. მან გვითხრა, პირველი სამი მეცადინეობა ვერ მოვაწყეთ როგორც საჭირო იყო, 28 თებერვალს ამაზე მიგვითითეს პარტიული კომიტეტიდან. ახლა ვასწორებთ ნაკლოვანებებს, მეცადინეობას ნორმალურად ვაწყობთო.

მაგრამ აღსანიშნავია, რომ პროგრამის მიხედვით არც ეს სემინარი მუშაობს. გვიკვირს, რატომ უარყვეს პროგრამა, ამაზე რატომ არავინ მიუთითა?

მრეწველობის კონკრეტული ეკონომიკის შემსწავლელი წრისა და სემინარის საქმიანობის გაცნობით ერთი რამ ხდება ცხადი — ჩანს, კასპის სამრეწველო საწარმოო პარტიული კომიტეტი ნაკლებად ზრუნავს პროპაგანდისტთა დახლოვნებისათვის, რეგულარულად არ აწყობს სემინარებს და იშვიათად უწევს კონტროლს მის მსმენელებს.

სასწავლო წელი კი დასასრულს უახლოვდება. კასპის სამრეწველო-საწარმოო პარტიული კომიტეტის მუშაკები ღრმად უნდა ჩაფიქროს ამ მდგომარეობაზ.

მ. ხეთაგური.

„კომუნისტის“ საკ. კორ.

მივიწყებული ფრე და მსმენელები

• ასეთი მეცადინეობით ცოდნას ვერ შეიძენ! •

მას შემდეგ, რაც მიღებულ იქნა ანოლი და დაიწყო კაპროლაქტამის წარმოების ტექნოლოგიური პროცესი, დღის წესრიგში დადგა ამონიუმის ბისულფიტის, როგორც კაპროლაქტამის ერთ-ერთი წამყვანი შენაერთის, მიღების საკითხი.

ამონიუმის ბისულფიტის საამქროს კორპუსიდან სულ ახალი და ახალი სინტეზისო ცნობები მოდის. თერმოიზოლაციის სამმართველომ (უფროსი გეორგიევი) 8 მაისს დღის ბოლოს უბატაკა ქვეყანას, რომ 973 კორპუსზე მთლიანად დაამთავრა ყველა სახის თერმოიზოლაციური სამუშაოები. ახალი წარმატებები მოიპოვეს ავრეთვე „მეტალურგპროკატმონტაჟის“, „ენერგოჩერმეტის“, „იუჟავტომაკისა“ და სხვა სამონტაჟო ორგანიზაციებმა.

ამონიუმის ბისულფიტის ჯგუფის კორპუსებზე ამჟამად ყველაზე გადაუდებელ ამოცანას წარმოადგენს ამიაკისა და ბუნებრივი გაზის მიწოდება. 973-ა კორპუსზე ამიაკის მიწოდების სამუშაოებს აწარმოებს თვით დამკვეთი ორგანიზაცია — აზოტოვანი სასუქების ქარხანა. საჭიროა აღინიშნოს, რომ ქარხანას შეეძლო აღნიშნული სამუშაო რამდენიმე ხნით ადრე დაემთავრებინა და ეს რომ ასე მომხდარიყო, ახლა 973-ა კორპუსი უკვე გადაცემული იქნებოდა საექსპლოატაციოდ.

ასევე უნდა ითქვას 973 კორპუსისათვის ბუნებრივი გაზის მიწოდებაზე. კროროსის მოადგილე მ. ნახაპეტოვი. მან საპუსი თითქმის მზად არის და ბუნებრივ გაზს ელოდება. „ენერგოჩერმეტის“ სამმართველოს უბანმა (უფროსი ა. მელიქიანი) უნდა დაიჩაროს არცდუ დიდი რაოდენობით დარჩენილი სამუშაოები და უზრუნველყოს კორპუსი ბუნებრივი გაზით.

ჯერ კიდევ გასულ შაბათს ოპერატიულ თათბირზე მწვავედ იდგა საკითხი 974 კორპუსზე სარეცხი კოშკის წყობრის რგოლებით ჩატვირთვის შესახებ. საქმე ის არის, რომ „მეტალურგპროკატმონტაჟის“ სამმართველოს ორჯონიკიძის უბანმა ამ სამუშაოთა მნიშვნელობის შეუფასებლობა გამოიჩინა. ჩაშალა განრიგით გათვალისწინებული ოპერატიული სამუშაობი. თათბირზე გადაწყდა, რომ აღნიშნული სამუშაოები — სარეცხი კოშკის წყობრის რგოლებით ჩატვირთვა ეწარმოენა „მეტალურგპროკატმონტაჟის“ სამმართველოს რუსთავის უბანს. ამ უკანასკნელმა სერიოზულად მოკიდა ხელი დავალების შესრულებას, მაგრამ 10 8 მაისს მემონტაჟეები წაყწყდნენ სერიოზულ სიძნელეს — გამოელიათ წყობრის რგოლები, რის შედეგადაც ეს მეტად მნიშვნელოვანი სამუშაო უდავოდ შეფერხდებოდა, რომ აქ საქმეში ოპერატიულად არ ჩარეულიყო საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს მომარაგების მთავარი სამმართველოს უფროსის მოადგილე მ. ნახაპეტოვი. მან საემბრის პლენუმის მასალები შეისწავლეთ?

— შევისწავლეთ, სულ სამი მეცადინეობა მივუძღვენით...

— როდის დაამთავრეთ?

— თებერვალში.

— ძალიან გაგიჭიანურებიათ.

— ჩვენი ბრალი არ არის, გვიან მაგვითითეს.

— სულ რამდენი მეცადინეობა მოაწყეთ?

— ათი.

— თვეში ორი მეცადინეობაც არ გამოდის!

— არა!

აქ შეწყდა ჩვენი დიალოგი. დავინტერესდით მრეწველობის კონკრეტული ეკონომიკის შემსწავლელ სემინარში არსებული მდგომარეობითაც. ამ სემინარს ქარხნის მთავარი ინჟინერი კონსტანტინე თათარაშვილი ხელმძღვანელობს. ცხადი გახდა, რომ არც აქ ბრწყინავს საქმე. გასული წლის ნოემბრსა და მიმდინარე წლის იანვარში სემინარის მეცადინეობა არ ყოფილა. პირველი შეკრება ორგანიზაციულ საკითხებს მოანდომეს. დღემდე მოწყობილი დანარჩენი ოთხი მეცადინეობიდან ორ მეცადინეობაზე ქარხნის შრომისა და ხელფასის განყოფილების გამგის გიორგი ჩიგილაშვილის მიერ სამ სხვადასხვა თემაზე მომზადებულ მოხსენებას განიხილავდნენ...

ნათქვამი რომ არის, ცოდვა გამუდავნებული სჯობსო, ისე მოიქცა პროპაგანდისტი თათარაშვილი. მან გვითხრა, პირველი სამი მეცადინეობა ვერ მოვაწყეთ როგორც საჭირო იყო, 28 თებერვალს ამაზე მიგვითითეს პარტიული კომიტეტიდან. ახლა ვასწორებთ ნაკლოვანებებს, მეცადინეობას ნორმალურად ვაწყობთო.

მაგრამ აღსანიშნავია, რომ პროგრამის მიხედვით არც ეს სემინარი მუშაობს. გვიკვირს, რატომ უარყვეს პროგრამა, ამაზე რატომ არავინ მიუთითა?

მრეწველობის კონკრეტული ეკონომიკის შემსწავლელ სემინარში არსებული მდგომარეობითაც. ამ სემინარს ქარხნის მთავარი ინჟინერი კონსტანტინე თათარაშვილი ხელმძღვანელობს. ცხადი გახდა, რომ არც აქ ბრწყინავს საქმე. გასული წლის ნოემბრსა და მიმდინარე წლის იანვარში სემინარის მეცადინეობა არ ყოფილა. პირველი შეკრება ორგანიზაციულ საკითხებს მოანდომეს. დღემდე მოწყობილი დანარჩენი ოთხი მეცადინეობიდან ორ მეცადინეობაზე ქარხნის შრომისა და ხელფასის განყოფილების გამგის გიორგი ჩიგილაშვილის მიერ სამ სხვადასხვა თემაზე მომზადებულ მოხსენებას განიხილავდნენ...

ნათქვამი რომ არის, ცოდვა გამუდავნებული სჯობსო, ისე მოიქცა პროპაგანდისტი თათარაშვილი. მან გვითხრა, პირველი სამი მეცადინეობა ვერ მოვაწყეთ

დღის წესრიგშია ამონიუმის ბისულფიტი

ესდღეისა კაპროლაქტამის მშენებლობაზე

მას შემდეგ, რაც მიღებულ იქნა ანოლი და დაიწყო კაპროლაქტამის წარმოების ტექნოლოგიური პროცესი, დღის წესრიგში დადგა ამონიუმის ბისულფიტის, როგორც კაპროლაქტამის ერთ-ერთი წამყვანი შენაერთის, მიღების საკითხი.

ამონიუმის ბისულფიტის საამქროს კორპუსიდან სულ ახალი და ახალი სინტეზისო ცნობები მოდის. თერმოიზოლაციის სამმართველომ (უფროსი გეორგიევი) 8 მაისს დღის ბოლოს უბატაკა ქვეყანას, რომ 973 კორპუსზე მთლიანად დაამთავრა ყველა სახის თერმოიზოლაციური სამუშაოები. ახალი წარმატებები მოიპოვეს ავრეთვე „მეტალურგპროკატმონტაჟის“, „ენერგოჩერმეტის“, „იუჟავტომაკისა“ და სხვა სამონტაჟო ორგანიზაციებმა.

ამონიუმის ბისულფიტის ჯგუფის კორპუსებზე ამჟამად ყველაზე გადაუდებელ ამოცანას წარმოადგენს ამიაკისა და ბუნებრივი გაზის მიწოდება. 973-ა კორპუსზე ამიაკის მიწოდების სამუშაოებს აწარმოებს თვით დამკვეთი ორგანიზაცია — აზოტოვანი სასუქების ქარხანა. საჭიროა აღინიშნოს, რომ ქარხანას შეეძლო აღნიშნული სამუშაო რამდენიმე ხნით ადრე დაემთავრებინა და ეს რომ ასე მომხდარიყო, ახლა 973-ა კორპუსი უკვე გადაცემული იქნებოდა საექსპლოატაციოდ.

ასევე უნდა ითქვას 973 კორპუსისათვის ბუნებრივი გაზის მიწოდებაზე. კროროსის მოადგილე მ. ნახაპეტოვი. მან საპუსი თითქმის მზად არის და ბუნებრივ გაზს ელოდება. „ენერგოჩერმეტის“ სამმართველოს უბანმა (უფროსი ა. მელიქიანი) უნდა დაიჩაროს არცდუ დიდი რაოდენობით დარჩენილი სამუშაოები და უზრუნველყოს კორპუსი ბუნებრივი გაზით.

ჯერ კიდევ გასულ შაბათს ოპერატიულ თათბირზე მწვავედ იდგა საკითხი 974 კორპუსზე სარეცხი კოშკის წყობრის რგოლებით ჩატვირთვის შესახებ. საქმე ის არის, რომ „მეტალურგპროკატმონტაჟის“ სამმართველოს ორჯონიკიძის უბანმა ამ სამუშაოთა მნიშვნელობის შეუფასებლობა გამოიჩინა. ჩაშალა განრიგით გათვალისწინებული ოპერატიული სამუშაობი. თათბირზე გადაწყდა, რომ აღნიშნული სამუშაოები — სარეცხი კოშკის წყობრის რგოლებით ჩატვირთვა ეწარმოენა „მეტალურგპროკატმონტაჟის“ სამმართველოს რუსთავის უბანს. ამ უკანასკნელმა სერიოზულად მოკიდა ხელი დავალების შესრულებას, მაგრამ 10 8 მაისს მემონტაჟეები წაყწყდნენ სერიოზულ სიძნელეს — გამოელიათ წყობრის რგოლები, რის შედეგადაც ეს მეტად მნიშვნელოვანი სამუშაო უდავოდ შეფერხდებოდა, რომ აქ საქმეში ოპერატიულად არ ჩარეულიყო საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს მომარაგების მთავარი სამმართველოს უფროსის მოადგილე მ. ნახაპეტოვი. მან საპუსი თითქმის მზად არის და ბუნებრივ გაზს ელოდება. „ენერგოჩერმეტის“ სამმართველოს უბანმა (უფროსი ა. მელიქიანი) უნდა დაიჩაროს არცდუ დიდი რაოდენობით დარჩენილი სამუშაოები და უზრუნველყოს კორპუსი ბუნებრივი გაზით.

ჯერ კიდევ გასულ შაბათს ოპერატიულ თათბირზე მწვავედ იდგა საკითხი 974 კორპუსზე სარეცხი კოშკის წყობრის რგოლებით ჩატვირთვის შესახებ. საქმე ის არის, რომ „მეტალურგპროკატმონტაჟის“ სამმართველოს ორჯონიკიძის უბანმა ამ სამუშაოთა მნიშვნელობის შეუფასებლობა გამოიჩინა. ჩაშალა განრიგით გათვალისწინებული ოპერატიული სამუშაობი. თათბირზე გადაწყდა, რომ აღნიშნული სამუშაოები — სარეცხი კოშკის წყობრის რგოლებით ჩატვირთვა ეწარმოენა „მეტალურგპროკატმონტაჟის“ სამმართველოს რუსთავის უბანს. ამ უკანასკნელმა სერიოზულად მოკიდა ხელი დავალების შესრულებას, მაგრამ 10 8 მაისს მემონტაჟეები წაყწყდნენ სერიოზულ სიძნელეს — გამოელიათ წყობრის რგოლები, რის შედეგადაც ეს მეტად მნიშვნელოვანი სამუშაო უდავოდ შეფერხდებოდა, რომ აქ საქმეში ოპერატიულად არ ჩარეულიყო საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს მომარაგების მთავარი სამმართველოს უფროსის მოადგილე მ. ნახაპეტოვი. მან საპუსი თითქმის მზად არის და ბუნებრივ გაზს ელოდება. „ენერგოჩერმეტის“ სამმართველოს უბანმა (უფროსი ა. მელიქიანი) უნდა დაიჩაროს არცდუ დიდი რაოდენობით დარჩენილი სამუშაოები და უზრუნველყოს კორპუსი ბუნებრივი გაზით.

ამონიუმის ბისულფიტის ჯგუფის კორპუსებზე ამჟამად ყველაზე გადაუდებელ ამოცანას წარმოადგენს ამიაკისა და ბუნებრივი გაზის მიწოდება. 973-ა კორპუსზე ამიაკის მიწოდების სამუშაოებს აწარმოებს თვით დამკვეთი ორგანიზაცია — აზოტოვანი სასუქების ქარხანა. საჭიროა აღინიშნოს, რომ ქარხანას შეეძლო აღნიშნული სამუშაო რამდენიმე ხნით ადრე დაემთავრებინა და ეს რომ ასე მომხდარიყო, ახლა 973-ა კორპუსი უკვე გადაცემული იქნებოდა საექსპლოატაციოდ.

ასევე უნდა ითქვას 973 კორპუსისათვის ბუნებრივი გაზის მიწოდებაზე. კროროსის მოადგილე მ. ნახაპეტოვი. მან საპუსი თითქმის მზად არის და ბუნებრივ გაზს ელოდება. „ენერგოჩერმეტის“ სამმართველოს უბანმა (უფროსი ა. მელიქიანი) უნდა დაიჩაროს არცდუ დიდი რაოდენობით დარჩენილი სამუშაოები და უზრუნველყოს კორპუსი ბუნებრივი გაზით.

ამონიუმის ბისულფიტის ჯგუფის კორპუსებზე ამჟამად ყველაზე გადაუდებელ ამოცანას წარმოადგენს ამიაკისა და ბუნებრივი გაზის მიწოდება. 973-ა კორპუსზე ამიაკის მიწოდების სამუშაოებს აწარმოებს თვით დამკვეთი ორგანიზაცია — აზოტოვანი სასუქების ქარხანა. საჭიროა აღინიშნოს, რომ ქარხანას შეეძლო აღნიშნული სამუშაო რამდენიმე ხნით ადრე დაემთავრებინა და ეს რომ ასე მომხდარიყო, ახლა 973-ა კორპუსი უკვე გადაცემული იქნებოდა საექსპლოატაციოდ.

ასევე უნდა ითქვას 973 კორპუსისათვის ბუნებრივი გაზის მიწოდებაზე. კროროსის მოადგილე მ. ნახაპეტოვი. მან საპუსი თითქმის მზად არის და ბუნებრივ გაზს ელოდება. „ენერგოჩერმეტის“ სამმართველოს უბანმა (უფროსი ა. მელიქიანი) უნდა დაიჩაროს არცდუ დიდი რაოდენობით დარჩენილი სამუშაოები და უზრუნველყოს კორპუსი ბუნებრივი გაზით.

ახალგაზრდოგას გზა ავაჭკაცეგს

ДАМТАВРДА АХАЛГАЗРДА ЖВОРАЛСТА ДЕМОТХЕ СРУЛЕАД САКАВШИРО ТАТБИРИ.

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ, 10 მაისი. (**საკადისის კორ.**). ყველა დღე ახალგაზრდა მწერალთა სრულიად საკავშირო თათბირისა, რომელიც დღეს დამთავრდა, მებრძოლური, ცხარე იყო. მეგობრობის, სიხარულისა და გაბედულის ჰაერი უწოდა თათბირის ატმოსფეროს დონელმა მუშა პოეტმა ბ. კულიკოვმა.

თათბირზე სიტყვა წარმოთქვა სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ს. პაველოვმა.

ყველა ჩვენგანი, თქვა მან, განიცდის ლიტერატურისა და ხელოვნების მოღვაწეებთან ნიკიტა სერგის-ძე ხრუშჩოვის და პარტიისა და მთავრობის სხვა ხელმძღვანელთა შეხვედრებისა და საუბრების უდიდეს შთაბეჭდილებას. ამ შეხვედრებმა ძლიერი გამოხმაურება ჰპოვა საბჭოთა ახალგაზრდობაში, რომელმაც მოიწონა პარტიული კრიტიკა და დაგმო ყოველგვარი მცდარი ტენდენცია ლიტერატურასა და ხელოვნებაში. აქ შეკრებილან ჩვენი დიდი ლიტერატურული დიდოსტატ ღირსეული წარმომადგენლები. აქ არიან ისინი, ვინც თავის შემოქმედებას სამშობლოს საკეთილდღეო შრომას უკავშირებს. დღეს ჩვენ სიამაყით ვამბობთ, რომ მესამე თათბირის შემდეგ ლიტერატურაში მოვიდა ჭეშმარიტად ნიჭიერ ახალგაზრდა მწერალთა და პოეტთა დიდი კოჰორტა.

ორატორმა დაგმო ზოგიერთი ახალგაზრდა ლიტერატორის პოზიორობა და თავმომწონეობა. მან თქვა, რომ დიდებით დაბრმავებულმა, ცხოვრებას მოწყვეტილმა ამ ლიტერატორებმა, რომლებმაც თავი გენიოსებად წარმოიდგინეს, საბაბი მისცეს ჩვენს იდეურ მტრებს გაებიაბრუებინათ სოციალისტური სინამდვილე, ჩვენი ახალგაზრდობის საგმირო საქმეები.

ამ ბრ

სახელმწიფო ბრალმდებლის სიტყვა ო. ვ. პენკოვსკისა და გ. მ. ვინის საქმეზე

სახელმწიფო ბრალმდებელმა იუსტიციის გენერალ-ლეიტენანტმა ა. გ. გორინმ, რომელიც 10 მაისს გამოვიდა პროცესზე, დაახასიათა იმ სისხლის სამართლის საქმის თავისებურებანი, რომლითაც სსრ კავშირის მოქალაქეს პენკოვსკის და დიდი ბრიტანეთის ქვეშევრდომს ვინს ბრალად ედებათ ჯაშუშური საქმიანობა ინგლისისა და ამერიკის დაზვერვების სასარგებლოდ.

ბრალმდებელმა აღნიშნა, რომ ფარული ომი ჩვენი სახელმწიფოს წინააღმდეგ, რომელიც იმპერიალისტურმა დაზვერვებმა დიდი ოქტომბრის რევოლუციის გამარჯვების შემდეგ პირველივე დღეებში დაიწყეს, არასოდეს არ შეწყვეტილა, პირიქით, იგი ძლიერდება, ფართოვდება და ახლა ზოგიერთმა იმპერიალისტურმა სახელმწიფომ სახელმწიფო პოლიტიკის დონეზე აიყვანა. იმპერიალისტური დაზვერვები თავიანთ ძირითად ღონისძიებებს წარმართავენ სოციალისტური ქვეყნების წინააღმდეგ ჯაშუშობის მოსაწყობად. მათ განსაკუთრებულ ყურადღებას აყურადებს საბჭოთა კავშირის შესანიშნავი მიღწევახი მეცნიერების, სამხედრო ტექნიკის დარგში.

მთელი რიგი იმპერიალისტური სახელმწიფოები ზოგიერთი დიპლომატიური წარმომადგენელი, თქვა ამხ. ა. გ. გორინმ, მოურიდებლად ფეხქვეშ თელავს საერთაშორისო სამართლის ნორმებს და აქტიურ დაზვერვითს ჯაშუშურ საქმიანობას ეწევა. ამ ბინძურ საქმეში აბამენ სხვადასხვა დელეგაციის წევრებს, მეცნიერებს, კომერსანტებს, სტუდენტებს, ტურისტებს. ეს, რა თქმა უნდა, ხელს არ უწყობს ერთა შორის ნდობის განმტკიცებას, მათი თანამშრომლობის განვითარებას.

სახელმწიფო ბრალმდებელმა დაწვრილებით გააშუქა საქმის გარემოებანი, თითოეული ბრალდებულის დანაშაულებრივი საქმიანობა, რაც წინასწარმა და სასამართლო ძიებამ დაადგინა, და თქვა: ბრალდებული პენკოვსკი, რომელსაც მეცნიერულ-კვლევით სამუშაოთა საკოორდინაციო სახელმწიფო კომიტეტის საგარეო ურთიერთობის სამმართველოს უცხოთის განყოფილების უფროსის მოადგილის თანამდებობა ეკავა, ავანტიურისტი, კარიერისტი და მორალურად გახრწნილი ადამიანი იყო. იგი სამშობლოს გამცემისა და მოღალატის გზას დაადგა და იმპერიალისტურმა დაზვერვებმა გადაიბირეს. მათთან კავშირი პენკოვსკიმ დაამყარა დიდი ბრიტანეთის ქვეშევრდომის, ინგლისი კომერსანტის გრევილ ვინის საშუალებით, რომელიც ხშირად ჩამოდიოდა სსრ კავშირში.

პენკოვსკი აქტიურად იყენებდა ჯაშუშური მიზნებისათვის სხვადასხვა არხს. თავისი „პარტნიორებისაგან“, რომლებმაც დაიქირავეს პენკოვსკი, მან მიიღო დავალება შეეგროვებინა ჯაშუშური ცნობები სხვადასხვა საკითხზე, ამასთან ისინი განსაკუთრებულ ინტერესს იჩენდნენ საბჭოური ხასიათის ცნობებისადმი.

პენკოვსკის აღუთქვეს, რომ უზრუნველყოფენ პასუხისაგები თანამდებობის ინგლისის ან ამერიკის სამხედრო უწყებაში 2000 დოლარი ხელფასით, ერთდროულად გადაუხდიან გასამრჯელოს უცხოთის დაზვერვებთან კავშირის დამყარების მომენტიდან თვეში 1000 დოლარის ანგარიშით.

სახელმწიფო ბრალმდებელმა ყურადღება გაამახვილა ერთ თავისებურებაზე, რომელიც შუქს ფენს ამერიკისა და ინგლისის დაზვერვების ურთიერთობის ფარულ მხარეს: პარიზში ამერიკელმა მზვერავებმა იმგლისელი პარტნიორებისაგან ფარულად მოაწყეს პენკოვსკისთან პაემანი, რომელზეც მას „ოქროს კოშკებს“ პპირდებოდნენ, როგორც კი ამერიკის კონტინენტზე დაადგამდა ფეხს. პენკოვსკი ასრულებდა თავისი „პატრონების“ მითითებებს და მოსკოვის სხვადასხვა რაიონში არჩევდა ადგილებს სათადარიგო სამალავებისათვის. ერთ-ერთი ასეთი ადგილი იყო პოტ სერგეი ესენინის ხაფლავი ვაგანკოვოს სასაფლაოზე. შეგროვილი ჯაშუშური ინფორმაცია პენკოვსკიმ უცხოთის დაზვერვებს ვინის საშუალებით გადასცა 1961 წლის მაისში, ივლისში, აგვისტოსა და სექტემბერში, როცა მას მოსკოვში, ლონდონსა და პარიზში შეხვდა. ასეთ ინფორმაციას პენკოვსკი გზავნიდა აგრეთვე ინგლისელი დიპლომატის ცოლის ანა ჩიზჰოლმისა და ამერიკის მოსკოვის საელჩოს ატაშეს როდნეი კარლსონის საშუალებით.

ბრალდებელმა დამსწრეთ მოაგონა იმ მოხსენების სტილი, რომელიც პენკოვსკიმ თავისი „პატრონებისათვის“ მოამზადა. იგი ელაქუცება და ფეხქვეშ ეგება მათ, მაგრამ „ძვირფასი მეგობრების“ მზრუნველობამ ვერ უშველა და საბჭოთა ჩეკისტებმა ბოლო მოუღეს მთელ ამ ზუსტად მოფიქრებულ დ გულმოდგინედ შემუშავებულ ჯაშუშურ ოპერაციას.

იმის ასახსნელად, თუ როგორ მოხდა, რომ პენკოვსკიმ, რომელიც საბჭოთა ხელისუფლების წლებში დაიბადა, აღიზარდა და განათლება მიიღო, სრულიად დაკარგა საბჭოთა ადამიანის სახე, და იქამდე მივიდა, რომ უმძიმესი ბოროტმოქმედება ჩაიდინა, სახელმწიფო ბრალმდებელმა მოიყვანა ფაქტები და დაამტკიცა. რომ პენკოვსკის დაცემა შემთხვევითი როდია. პენკოვსკის განსაკუთრებული ეგოიზმი, თავკერძობა, პატივმოყვარეობა უკვე დიდი ხანია გამოვლინდა. რაც უფრო უვითარდებოდა სახიზღარი და ქვეყნა მიდრეკილებანი, მით უფრო იზიდავდა პირადი კარიერა და კეთილდღეობა. ამ კარიერისტსა და ეგოისტს, რომელიც თანდათან სულ უფრო დაცინდა, არაფერი წმინდა და ძვირფასი არ გააჩნდა არც ოჯახში, არც საზოგადოებაში, არც სახელმწიფოში. იგი თანდათან მომწიფდა გამცემლობისათვის და ისოა დარჩა, რომ დაექირავებინათ და დაიქირავეს კიდეც, თქვა ამხ. ა. გ. გორინმ.

სახელმწიფო ბრალმდებელმა ხაზი გაუსვა, რომ ასეთი გადაგვარებულები და ნაძირალები, რომლებიც მთელი საბჭოთა ხალხის გულისწყრომასა და ზიზღს იწვევენ, არარეალურია ჩვენს საზოგადოებაში. მაგრამ ეს მაგალითი მკაფიოდ გვიჩვენებს, თუ რა საშიშროებას შეიცავს წარსულის გადმონაშთები, რომლებსაც აღვივებენ ჩვენთვის უცხო იდეოლოგიით, თუ რა ხასიათი შეიძლება მიიღოს მათ, დროზე რომ არ შევნიშნოთ და გადაკრით არ აღკვეთოთ.

ამხ. ა. გ. გორინმ ილაპარაკა ვინის მიერ ჩადენილ დანაშაულობათა გარემოებებზე და თქვა, რომ ვინმა, რომელიც ჩვენს ქვეყანაში ჩამოდიოდა როგორც ინგლისის საქმიანი წრეების წარმომადგენელი, ბოროტად გამოიყენა საბჭოთა ხალხის სტუმართმოყვარეობა და კონსპირაციული კავშირი გაუბა პენკოვსკისთან საკითხებზე, რომლებიც ისეა დამორებული ბიზნესს, როგორც ცა დედამიწას.

1961 წლის მაისში ვინი ლონდონში რამდენჯერმე შეხვდა ინგლისის მზვერავებს, ხოლო შემდეგ ინგლისის დაზვერვის რუსეთის სექციის უფროსსაც. მან შეასრულა ამ პირების დავალება, რომ ინგლისის მოსკოვის საელჩოს თანამშრომლებისაგან პაკეტები გადაეცა პენკოვსკისათვის და პირიქით.

1961 წლის აგვისტოში ვინმა კვლავ შეასრულა დამაკავშირებლის როლი და ჯაშუშური მასალები გადასცა პენკოვსკისაგან ჩიზჰოლმს, ხოლო ჩიზჰოლმისაგან პენკოვსკის გადასცა ინსტრუქციები და ჯაშუშური საჭურველი. იმ მდგომარეობის გამო, რომელიც ვინს ეკავა როგორც ინგლისის საქმიანი წრეების წარმომადგენელს, იგი ფრიად შესაფერისი ფიგურა იყო ასეთი დავალებების განსახორციელებლად. მოსკოვში მის ყოველ ახალ ჩამოსვლაზე ოფიციალურ საქმიან მხარეს სულ უფრო ნაკლები მნიშვნელობა ეთმეტებოდა, ხოლო კონსპირაციულ, ჯაშუშურ ფუნქციებს — სულ უფრო მეტი. როგორც ვინმა აღიარა, მოსკოვში ფრანგულ გამოფენაზე მისი გამგზავრება არ იყო გამოწვეული საქმიანი მოსაზრებებით და განხორციელდა დაზვერვის პირდაპირი დავალებით.

შემდეგ, ინგლისში ყოფნის დროს, ვინი ხშირად ხვდებოდა ინგლისის მზვერავებს, დავალებებს იღებდა მათგან. კერძოდ, ვინი გაიცნეს ინგლისის მოსკოვის საელჩოს მომავალ მერე მდივანს ჰერვეის კაუელს, რომელსაც ამ პოსტზე ჩიზჰოლმი უნდა შეეცვალა და ამავე დროს ეკისრა ჯაშუშური კავშირის დამყარება პენკოვსკისთან ვინისა და თავისი მეუღლის პომელის მეშვეობით.

ეს გარემოებანი, რომლებიც დადასტურდა სასამართლო გამოძიების პროცესში, თქვა ამხ. ა. გ. გორინმ, სავსებით ცხადყოფს, რომ ვინი იყო სსრ კავშირის წინააღმდეგ ჯაშუშური საქმიანობის აქტიური მონაწილე, მთავარი დამაკავშირებელი ერთი მხრივ პენკოვსკისა და მეორე მხრივ ინგლისისა და ამერიკის დაზვერვებს შორის.

სახელმწიფო ბრალმდებელმა ცხადყო, რომ სავსებით უსუსურია ვინის მტკიცება, თითქოს დიდხანს არ სცოდნოდეს თუ ნამდვილად რა ხასიათი ჰქონდა დაზვერვებთან პენკოვსკის კავშირს. ვინისა და პენკოვსკის პირველი საიდუმლო საუბრის შინაარსი, მთელი ხასიათი ვინის შეხვედრებისა ინგლისელ მზვერავებთან, ინგლისელ დიპლომატებთან მოსკოვში, თვით პენკოვსკისთან მოსკოვში, ლონდონსა და პარიზში, დაწვრილებით დამუშავებული კონსპირაციული ზომები, ჯაშუშური მასალების პაკეტების გადაცემის ვითარება — ყოველივე ეს სავსებით ცხადყოფდა, რომ საქმე ეხებოდა არალეგალურ დაზვერვითს კავშირს.

შემდეგ სახელმწიფო ბრალმდებელმა ხაზგასმით აღნიშნა: სასამართლომ დიდი ყურადღება დაუთმო ამ საქმის მტკიცებითს მხარეს, მოისმინა ბრალდებულთა დაწვრილებითი განმარტებანი, ექსპერტთა დასკვნა, მოწმეთა ჩვენება, გამოიკვლია ნივთიერი დამამტკიცებელი საბუთები, გამოაქვეყნა საგამომძიებლო ექსპერიმენტების მთელი რიგი დოკუმენტები და ოქმები. პენკოვსკის დანაშაულს წაასწრეს და მას აღარ ჰქონდა სხვა გამოსავალი გარდა აღიარებისა. დანაშაული აღიარა აგრეთვე ვინმაც, რადგან იგი ამხილეს.

ამხ. ა. გ. გორინმ ხაზი გაუსვა, რომ ბრალდებულთა აღიარებანი, კანონის მოთხოვნის თანახმად, დადასტურდა სხვა დამამტკიცებელი საბუთების ერთობლიობით და თქვა: ყველა საფუძველი გვაქვს გამოვიტანოთ დასკვნა, რომ საქმეში არსებული მრავალი და უცილობელი დამამტკიცებელი საბუთი ქმნის მხილებათა მტკიცე რკალს, რომლებიც ნიღაბს ხდიან არა მარტო ბრალდებულებს, არამედ იმათაც, ვინც ზურგს უკან ედგა მათ, ვინც ხელმძღვანელობდა და წარმართავდა მათს დანაშაულებრივ საქმიანობას.

სახელმწიფო ბრალმდებელმა ხაზი გაუსვა: სასამართლო პროცესის დროს დადგენილი ფაქტები ადასტურებენ, რომ ჯაშუშობაში მონაწილეობდნენ მთელი რიგი ამერიკელი და იმგლისელი დიპლომატები სსრ კავშირში აკრედიტებულნი. პენკოვსკისა და ვინის ჯაშუშურ საქმიანობაში, ასე თუ ისე, გარეული არიან ინგლისელები, ოდერიკ ჩიჰჰოლმი და მისი ცოლი ანა ჩიზჰოლმი, ჰერვეის კაუელი და მისი ცოლი პომელა კაუელი, ავიორ რაუსელი, ჯონ ვარლეი და ფელისიტა სტიუარტი, ამერიკელები როდნეი კარლსონი, რიჩარდ ჯეკობი, ვილიამს ჯონსნი, პიუ მონტგომერი და ალექსეს დეკისონი. მათი ნაწილი უკვე გაეშგზავრა სსრ კავშირიდან, სხვები ჯერ ისევ აქ არიან. რუსეთის სფსრ სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 321 მუხლის შესაბამისად სახელმწიფო ბრალმდებელმა სასამართლოს წინაშე იშუამდგომლა გამოიტანოს კერძო განჩინება იმის აღნიშვნით, რომ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და დიდი ბრიტანეთის ხსენებული დიპლომატიური თანამშრომლების საქმიანობა სსრ კავშირში უკანონოა და არ შეესაბამება უცხოეთის დიპლომატების ქცევის ნორმებს.

ამხ. ა. გ. გორინმ აღნიშნა, რომ პენკოვსკისა და ვინის საქმესთან დაკავშირებით დასავლეთში ახმაურდნენ თითქოს მოსკოვში გაჩაღდა ანტიამერიკული და ანტიინგლისური „ჯაშუშომანიის“ კამპანია და თქვა: საბჭოთა კავშირში არავინ აღევნებს „ჯაშუშომანიას“, არავინ თავსავს ეშვს. მაგრამ სხვის ბინებში შეჭვრეტის მოყვარულთ, სხვის საიდუმლოებათა გამორჩევეის მოყვარულთ არ დაზოგავთ.

დასასრულ, სახელმწიფო ბრალმდებელმა დაასაბუთა ბრალდებელის ბრალი ინკრიმინირებულ დანაშაულთა იურიდიული კვალიფიკაცია და აზრი გამოთქვა სასჯელის ზომის შესახებ.

მან თქვა, რომ პენკოვსკის წაყენებული აქვს ბრალდება რუსეთის სფსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 64 მუხლის „ა“ პუნქტის მიხედვით, რომელიც ითვალისწინებს პასუხისმგებლობას განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაულისათვის — სამშობლოს ღალატისათვის, ე. ი. სსრ კავშირის მოქალაქის მიერ ჩადენილი წინასწარ განზრახული მოქმედებისათვის სახელმწიფოს საგარეო უშიშროების საზიანოდ. ეს მოქმედება ჩაიდინა პენკოვსკიმ ჯაშუშობის სახით იმპერიალისტურ დაზვერვათა სასარგებლოდ.

ვინის მოქმედება კვალიფიცირებულ უნდა იქნეს რუსეთის სფსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 65 მუხლის მიხედვით, რომელიც ითვალისწინებს პასუხისმგებლობას უცხოელის, ან იმ პირის მიერ ჩადენილი ჯაშუშობისათვის, რომელსაც არა აქვს მოქალაქეობა. ვინმა ძმიმე დანაშაული ჩაიდინა სსრ კავშირის წინააღმდეგ. მაგრამ სახელმწიფო ბრალმდებელმა აზრი გამოთქვა, რომ დანაშაულის სიმძიმის მიხედვით არ არის აუცილებელი მის მიმართ გამოყენებულ იქნეს 65 მუხლის მაქსიმალური სანქცია — სიკვდილით დასჯა — და სასამართლოს სთხოვა მისი სასჯელი განსაზღვრონ 10 წლით თავისუფლების აღკვეთით.

ამხ. ა. გ. გორინმ განაცხადა: ძნელია გამოინახოს პენკოვსკის მიერ ჩადენილი ქმედობის სიბილწისა და სიმძიმის საზომი. არის დანაშაულობანი, რომელთა გამოსყიდვა აღარაფრით შეიძლება. გამცემი და ჯაშუში, რომელმაც გაჰყიდა თავის სამშობლო, არ უნდა დადიოდეს დედამიწაზე და მე მოვთხოვ მოესაჯოს პენკოვსკის სიკვდილი.

ჯაშუშური საქმიანობის მამხილებელი ნივთიერი მტკიცებანი, რომლებიც დაპატიმრებისას აღმოაჩნდა ო. პენკოვსკის.

ფოტო ვ. სმეტანინისა.

სასამართლო პროცესი

ინგლისისა და ამერიკის დაზვერვათა აგენტის სსრ კავშირის მოქალაქის ო. ვ. პენკოვსკისა და ბრიტანეთის ქვეშევრდომის, დამაკავშირებელი ჯაშუშის გ. მ. ვინის სისხლის სამართლის საქმის გამო

სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის 11 მაისის სხდომა

11 მაისს მოსკოვში, სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სასამართლო სხდომათა დარბაზში გრძელდებოდა სასამართლო პროცესი ინგლისისა და ამერიკის დაზვერვათა აგენტის სსრ კავშირის მოქალაქის ო. ვ. პენკოვსკისა და დიდი ბრიტანეთის ქვეშევრდომის, დამაკავშირებელი ჯაშუშის გრევილ ვინის სისხლის სამართლის საქმის გამო.

საღამოს ღია სხდომაზე თავმჯდომარემ იუსტიციის გენერალ-ლეიტენანტმა ვ. ვ. ბორისოგლებლინმ გამოაქვეყნა განაჩენი. სასამართლომ პენკოვსკი დამნაშავედ ცნო სამშობლოს ღალატში და რუსეთის სფსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 64-ე მუხლის „ა“ პუნქტის საფუძველზე მიუსაჯა სიკვდილი — დახვრეტა, პირადი ქონების კონფისკაცია და ჩამოერთვა სამხედრო წოდება „თადარიგის პოლკოვნიკი“.

ბრალდებულ ვინს, რომელიც ცნობილია დამნაშავედ ჯაშუშობაში, რუსეთის სფსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 65-ე მუხლის საფუძველზე მიესაჯა 8 წლით თავისუფლების აღკვეთა და პირველი სამი წლის მოხდა საპყრობილეში, დაპატიმრების დროს ჩამორთმეულ ფასეულობათა და ქონების კონფისკაცია.

განაჩენის საკასაციო გასაჩივრება არ შეიძლება.

სასამართლომ გამოიტანა აგრეთვე კერძო განჩინება, რომელშიც აღნიშნა, რომ ინგლისის საელჩოს თანამშრომლები ა. რაუსელი, გ. კაუელი, მისი ცოლი ა. ჩიზჰოლმი, დ. ვარლეი, ფ. სტიუარტი და ამერიკის საელჩოს თანამშრომლები — ა. ჯეკობსონი, ხ. მონტგომერი, რ. კარლსონი, რ. ჯეკობი, ი. ჯონსნი, რომლებიც დიპლომატთა ოფიციალური მდგომარეობით სარგებლობდნენ, ხელს უწყობდნენ ბრალდებულებს ჯაშუშობაში და ეწეოდნენ საბჭოთა კავშირისადმი მტრულ საქმიანობას, რაც არ შეესაბამება საერთაშორისო სამართლის ნორმებსა და დიპლომატიურ წარმომადგენლობათა მუშაკების სტატუსს.

სასამართლოს დარბაზში მყოფი მოსკოვის საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები დიდი მოწონებით შეხვდნენ განაჩენსა და კერძო განჩინებას.

განაჩენისა და კერძო განჩინების გამოქვეყნების შემდეგ თავმჯდომარემ სასამართლო სხდომა დახურულად გამოაცხადა.

ჯაშუშები — საბრალდებულო სკამზე

ᲒᲠᲫᲔᲚᲓᲔᲑᲐ ჯაშუშების პენკოვსკისა და ვინის სასამართლო პროცესი. ბრალდებულთა დაკითხვის დროს გამოირკვა პენკოვსკისა და მისი დამაკავშირებლის ვინის ჯაშუშური საქმიანობის სულ ახალი უცილობელი ფაქტები.

დღეს დილის სხდომაზე სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიამ დაკითხა მოწმენი. პროცესის ჯერ კიდევ პირველ დღეს პენკოვსკი, რომელიც ცდილობდა აეხსნა თავისი გადაგვარების მიზეზები, ეცადა დაეხატა საკუთარი პორტრეტი. ამ პორტრეტს მხოლოდ ზიზღი შეეძლო გამოეწვია. პენკოვსკის სრულ სულიერ გამოფიტულობაზე ლაპარაკობდეს მოწმენიც. ეს არიან ადამიანები, რომლებიც საკმაოდ ახლოს იცნობდნენ პენკოვსკის და პერიოდულად ხვდებოდნენ მას რესტორნებში, კაფეებსა და სხვა გასართობ ადგილებში.

მერე და რაზე საუბრობდნენ ისინი პენკოვსკისთან, რითი ერთობოდნენ მის საზოგადოებაში? მათი სიტყვით, პენკოვსკი „მაღალი ინტელექტუალური დონის ადამიანი არ იყო, არ აინტერესებდა ლიტერატურა და მუსიკა“. ასე მოგეჩვენებოდა, ამბობს მოწმე რუდოვსკი, თითქოს მთელი მისი ინტერესები გასტრონომიით არმოიწურებოდა — კარგად ესადილა, გადაეკრა, ესაუბნა. „კარგად იყო შემწყვარი ხორცი, სისხლიანად...“ — ასეთი იყო პენკოვსკის შთაბეჭდილება საფრანგეთის დედაქალაქ პარიზის სილამაზეზე.

სულ უფრო და უფრო ნათელი ხდება პროცესის მონაწილეებისათვის პენკოვსკის მორალური დაცემის სიღრმე. ასახელებენ რამდენიმე ქალს, რომლებთანაც ნაცნობობა ჰქონდა ამ ნაძირალას, რომელიც ატყუებდა თავის ოჯახს. პენკოვსკის შეხვედრები მეგობრებთან რესტორნებში თავაწყვეტილ ღრეობაში გადადიოდა. აი რას მოგვითხრობს ერთ-ერთი ქეიფის შესახებ მოწმე ფინკელშტეინი:

ბევრი უკვე მთვრალი იყო. ვიღაცას დაებადა აზრი ქალის ფეხსაცმლიდან დაელიათ ღვინო. პენკოვსკიმ თავისი საყვარლის ფეხსაცმელში ჩასხა ღვინო და დალია.

ᲗᲐᲕᲛᲯᲓᲝᲛᲐᲠᲔ: ეს ფეხსაცმელი ფეხიდან გახადა?

ᲤᲘᲜᲙᲔᲚᲨᲢᲔᲘᲜᲘ: დიახ. საჭიროა რამდენმე სიტყვა ითქვას პენკოვსკის ეგრეთ წოდებულ მეგობრებზე. მათ არ შეეძლოთ არ დაენახათ, რომ საქმე აქვთ ადამიანთან, რომელსაც არაფერი წმინდა არ გააჩნია, მორალურად გახრწნილ, სულიერად გამოფიტულ ადამიანთან. პენკოვსკის მეგობრებმა იცოდნენ რომ მას ჰყავს ოჯახი, ბავშვები, რომ იგი ატყუებს ოჯახს და ისინი მაინც განაგრძობდნენ მასთან დროსტარებას და თავიანთ გასტრონომიულ და სხვა მოთხოვნილებებს იკმაყოფილებდნენ. ასეთია იმათი უპრინციპობა და ამორალობა, ვინც პენკოვსკის მხოლოდ იმისთვის ხვდებოდა, რომ, როგორც თვით ბრალდებულმა გამოთქვა, „დაესვენა ყველა პრობლემისაგან“, „რაც შეიძლება უკეთ გაეტარებინა დრო“.

პენკოვსკი მაინც და მაინც დიდ პატივს არ სცემდა ამ მეგობრებს. იგი მათ უანლოდ ადგებოდა მაშინ, როცა თავაზიანი დროსტარებისათვის სჭირდებოდნენ, და ასევე უყოყმანოდ ტოვებდა მათ, როდესაც აღარ სჭირდებოდნენ. მოწმე რუდოვსკის სიტყვით, „პენკოვსკის მასთან დაანლოება იმით აიხსნება, რომ რუდოვსკის ავტომანქანა ჰყავდა, რომლითაც ხშირად სარგებლობდა პენკოვსკი. 1962 წლის ზაფხულში ამ მანქანით ჩამოიყვანეს ვინი შერემეტიევოდან სასტუმრო „უკრაინაში“. პენკოვსკიმ თავის მეგობარს სთხოვა შერემეტიევოდან ჩამოეყვანა ერთი საჭირო კაცი (ეს კაცი ვინი იყო), „ეს ჩვენი მეგობარია, — თქვა პენკოვსკიმ, ჩამოვიყვანოთ“.

სასამართლომ მოისმინა მოწმე ა. ნ. კაზანცევის წერილობითი ჩვენება, რომელიც ავადმყოფობის გამო არ დაესწრო სასამართლოს. მისი ჩვენებიდან ჩანს, რომ 1961 წლის აპრილში საბჭოთა სპეციალისტების დელეგაციის ინგლისში ყოფნის დროს, რომელსაც ბრალდებული მეთაურობდა, პენკოვსკი როგორც წესი სალამობით დელეგაციის წევრებთან არ იყო ხოლმე. ამ ჩვენებას ადასტურებს თვით პენკოვსკიც. თავმჯდომარის შეკითხვაზე მან აღიარა: „დიახ, მე ოთხ საღამოს არ ვიყავი. შეხვედრა მქონდა მზვერავებთან“.

დღეევანდელ სხდომაზე სასამართლოს წინაშე გამოვიდნენ ექსპერტები.

ექსპერტმა კრიმინალისტმა ნ. ი. ტუროვმა უპასუხა სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის შეკითხვაზე და განაცხადა, რომ სხვა მოქალაქის სახელზე, გაფორმებული პასპორტის ბლანკი, რომელშიც პენკოვსკის ფოტოსურათი იყო ჩაკერული, ფიქციურია. ბეჭდებისა და შტამპების ანაბეჭდები ფიქციურ პასპორტში მიღებულია ყალბი ბეჭდებითა და შტამპებით.

ექსპერტ ქიმიკოსის ლ. ფ. კუზნეცოვას ამოცანა იყო ქიმიური ექსპერტიზა გაეკეთებინა სუფთა თეთრი ქაღალდის ორი ფურცლისათვის, რომლებიც პენკოვსკის ბინაში სამალავიდან ამოიღეს და გამოერკვია, შესაძლებელია თუ არა ამ ქაღალდის საიდუმლო დამწერობისათვის გამოყენება. ამხ. კუზნეცოვამ სასამართლოს აცნობა, რომ ქაღალდის სუფთა ფურცლები დაფარულია სპეციალური ქიმიური შედგენილობით და საიდუმლო დამწერობის პირის გადასაღები ქაღალდია.

ექსპერტმა ლ. გ. ზაკურდაევმა დაადასტურა, რომ მისთვის გადაცემული პენკოვსკის სამი ფოტოალბომი წესრიგშია, აგრეთვე ის, რომ დამუშავებულ ფოტოფირებზე არის ნეგატივური გამოსახულებანი.

რადიოსპეციალისტის ა. პ. ნაუმოვის ექსპერტიზის ამოცანა იყო შეემოწმებინა ბრალდებულისათვის ჩამორთმეული რადიომიმღებები „სონია“ და „ზენიტი“, აგრეთვე შიფრების ბლოკნოტი. ექსპერტმა განაცხადა, რომ რადიომიმღებები სრულ წესრიგშია და მიმღებ „სონიას“ გრძნობიერება სრულიად საკმარისია სადაზვერვო რადიოცენტრიდან სიგნალების მისაღებად.

პენკოვსკის შიფრების ბლოკნოტები, რომლებშიც ჩაწერილი იყო ხუთციფრიანი ბანები (ჯგუფები), საჭირო იყო დაშიფრული დეპეშების ტექსტის ამოსაშიფრად და დასაშიფრად.

პენკოვსკიმ თქვა, რომ საგამომძიებლო ექსპერიმენტების დროს დაშიფრულ რადიოგრამას იღებდა ამერიკის რადიოცენტრიდან მიმღებ „სონიათი“.

სხდომის თავმჯდომარე — სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის თავმჯდომარე იუსტიციის გენერალ-ლეიტენანტი ვ. ვ. ბორისოგლებლინი სასამართლო გამოძიებას დამთავრებულად აცხადებს.

სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის საღამოს სხდომაზე დაიწყო მხარეთა კამათი.

პირველი გამოვიდა სახელმწიფო ბრალმდებელი, მთავარი სახელმწიფო პროკურორი იუსტიციის გენერალ-ლეიტენანტი ა. გ. გორინი. მან მოითხოვა, რომ ო. ვ. პენკოვსკის მიესაჯოს სიკვდილი, ხოლო ინგლისის ქვეშევრდომს გ. მ. ვინს — 10 წლის პატიმრობა.

სახელმწიფო ბრალმდებლის უკანასკნელ სიტყვებს დარბაზში მსწრაფნი მქუხარე ტაშით შეხვდნენ.

ამის შემდეგ სიტყვა აიღო პენკოვსკის დამცველმა ადვოკატმა კ. ნ. აპრაკსინმა.

— საყოველთაო აღშფოთებისა და გულისწყრომის ვითარებაში, რაც ბრალდებულ პენკოვსკის ჯაშუშურმა საქმიანობამ, სამშობლოს ღალატმა გამოიწვიეს, განსაკუთრებით რთულია შევასრულო ჩემს წინაშე დასახული ამოცანა — დავიცვა იგი, — თქვა ადვოკატმა. — მაგრამ ამ რთულ საქმეში მეხმარება ჩვენი ჰუმანური კანონმდებლობა, რომელიც დაცვით უზრუნველყოფს საბრალდებელო საქმეს ბოლომდე ყოველ ადამიანს, საქმის მასალების, ობიექტურობა და ყოველმხრივი გამოძიება, აგრეთვე სამართლიანი განთავისუფლება ყოველგვარი, თუნდაც უმნიშვნელო გარემოებისა, რაც ბრალდებულის სასარგებლოდ მეტყველებს ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმის მიუხედავად.

შემდეგ ადვოკატმა ილაპარაკა მიზეზებზე, უფრო ზუსტად მოტივებზე, რომლებმაც პენკოვსკი საბრალდებელ სკამზე დასვეს. დანაშაულის მოტივების სწორი განსაზღვრა, თქვა ადვოკატმა, საშუალებას მაძლევს გავითვალისწინო, რომ პენკოვსკიმ გულწრფელად მოინანია და აღიარა დანაშაული. დავსვა საკითხი, რომ მისთვის განაჩენის გამოტანის დროს ლმობიერება გამოიჩინონ.

ადვოკატმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ წარმატების მისაღწევად ყოველგვარი საშუალების გამოყენების ჩვეულება ბრალდებულის დამახასიათებელ თვისებათ იქცა. წვრილმანი, არაპრინციპული წყენის შედეგად, რაც პენკოვსკის მისმა უშუალო ხელმძღვანელებმა მიაყენეს, რომლებიც, პენკოვსკის აზრით, ხელს უშლიდნენ მის სამსახურებრივ კარიერას, —კარიერა კი პენკოვსკისთვის ყველაფერი იყო, — მან დაიგიწყა სამშობლოს ინტერესები და უღალატა მას.

პასუხისგებაში მიცემის შემდეგ პენკოვსკიმ შეიგნო თავისი შეცდომები, შეიგნო იმ დანაშაულის სიმძიმე, რომელიც ჩაიდინა, და გულწრფელი მონანიებით, აგრეთვე იმით, რომ აღიარა დანაშაული აქტიურად დაეხმარა საგამომძიებლო ორგანოებს ზოგიერთი გარემოების დადგენაში. სახელმწიფო უშიშროების ორგანოებმა დაიჭირეს პენკოვსკის და გამოავლინეს ჯაშუშები, რომლებსაც ამერიკისა და ინგლისის საელჩოების დიპლომატების პასპორტები ჰქონდათ.

დამცველმა კ. ნ. აპრაკსინმა სასამართლოს სთხოვა სიცოცხლე შეუნარჩუნოს პენკოვსკის.

სიტყვა ამბობს ვინის დამცველი ადვოკატი კ. ბოროვიკი. გრეგილ ვინმა, თქვა მან, საპყრობილეში და სასამართლოში ყოფნის ძმიმე დროის განმავლობაში ბევრი რამ გადაიტანა, ბევრ რამეს ჩაუფიქრდა და სასამართლოზე სწორად შეაფასა თავისი საქციელი, თავისი დანაშაული: უკანასკნელ ხანს მე ზშირად ვხვდებოდი ვინს, ვესაუბრებოდი, ვსაუბლობდი მას და დავრწმუნდი, რომ ვინი ნამდვილად ინანებს ყველაფერს, რაც ჩაიდინა და სასამართლოსა და გამოძიების დროს მიცემული თავისი სწორი ჩვენებით სურს დაეხმაროს მართლმსაჯულებას და ამით რამდენადმე გამოისყიდოს თავისი დანაშაული.

დამცველმა ხაზგასმით აღნიშნა, ვერ ვიტყვით, თითქოს ვინი ერთადერთი დამაკავშირებელი რგოლი იყო პენკოვსკისა და უცხოელთა დაზვერვებს შორის. მე წარმომიდგენია, განაცხადა ადვოკატმა, საბრალდებულო სკამზე ამ საქმის ყველა მონაწილეს რომ დაეკავებინა შესაფერი ადგილი, პენკოვსკისა და ვინის გვერდით რომ ყოფილიყვნენ აკრიდი, კინგი და მათი შეფი, მათთან ერთად გრილე, მაილი, ალექსანდრი და ოსლაფი, ეს ადგილი რომ გაეზიარებინთ ცოლ-ქმარ ჩიზჰოლმების „ღირსეულ“ წყვილსა და სხვებს, მაშინ, ამხანაგო მოსამართლეებო, ჩემი დასაცავი პირი ვინი შორს უკანა რიგებში გადაინაცვლებდა.

ადვოკატი კ. ნ. ბოროვიკი მოსამართლეებს სთხოვს შეწყნარებით მოეკიდონ ვინს და სასჯელის გაცილებით ნაკლები ზომა შეუფარდონ, ვიდრე სახელმწიფო ბრალდების წარმომადგენელმა მოითხოვა.

ბრალდებულთა დაკითხვამ, მოწმეთა ჩვენებებმა, ექსპერტიზის მასალებმა, სახელმწიფო ბრალმდებლის სიტყვამ მკაფიოდ წარმოსახეს პენკოვსკისა და ვინის დანაშაულის სურათი.

მორალურად მახინჯის, გამცემი პენკოვსკისა და მისი დამაკავშირებლის ვინის სახე, რომელიც დაზვერვის დავალებებს კომერციის უხამებდა, მთელი თავისი სიზიზღარი დეტალებით წარმოსდგა პროცესის მსვლელობის მანძილზე.

ჯაშუშების სასამართლო პროცესი დასასრულს უახლოვდება. მართლმსაჯულება ღირსეულად მიუზღავს პენკოვსკის — ადამიანს, რომელმაც უღალატა სამშობლოსა და სახელმწიფოს ინტერესებს, და მის თანამზრახველს უცხოეთის დაზვერვებთან ურთიერთობაში, ვინს. სასამართლომ დაადგინა ჭ

მოსკოვი ტაშს უკრავს

ვახტანგ ჭაბუკიანის დიდი წარმატება

თითქმის უკვე მეოთხედი საუკუნეა საბჭოთა ქორეოგრაფიულ ხელოვნებას ამშვენებს ბრწყინვალე საბალეტო სპექტაკლი ა. ქრეინის „ლაურენსია“. საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტმა, ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატმა ვახტანგ ჭაბუკიანმა „ლაურენსიაში“ პირველად განახორციელა 1939 წელს ლენინგრადის ს. მ. კიროვის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის სცენაზე.

ეს იყო გმირული პათოსით გამსჭვალული წარმოდგენა. მაყურებელს იტაცებდა და დღესაც იტაცებს ლაურენსიას ამაყი ხასიათი და უშიშრობა, ფრონდოსოს სიმამაცე. მენგოს კეთილშობილური სიბრძნე, პასკუალას მხიარულება. სპექტაკლი უმღეროდა და უმღერის ხალხის ქედუხრელობას და გმირულ სულს. ცნობილი საბჭოთა კომპოზიტორი დიმიტრი კაბალევსკი

მაშინ გაზეთ „პრავდაში“ წერდა: „ჭაბუკიანის უშრეტი ფანტაზია ეროველ სცენაში იგრძნობა. მან თითქოს შეაღლო თავისი ცეცხლოვანი ტემპერამენტი სპექტაკლის ყველა მონაწილისათვის გადაეცა. სწორედ ამ ტემპერამენტითა და მგზნებარეობით არის გამსჭვალული „ლაურენსია“ თავიდან ბოლოამდე“.

1948 წელს ვახტანგ ჭაბუკიანმა „ლაურენსია“ დადგა თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრში, სადაც ეს სპექტაკლი დღემდე უცვლელი წარმატებით იდგმება. როგორც ლენინგრადში, ისე თბილისში ვახტანგ ჭაბუკიანი იყო არა მარტო დამდგმელი სპექტაკლისა, არამედ ფრონდოსოს მბრწყინვალე სამალეტო სახის შემქმნელიც.

ამ რამდენიმე წლის წინათ ვახტანგ ჭაბუკიანი საბჭოთა კავშირის დიდ თეატრში მიიწვიეს „ლაურენსიას“ დასადგმელად (1957 წ.). სპექტაკლი დიდი თეატრის სცენაზე მნიშვნელოვანი მოვლენა იყო ამ თეატრის შემოქმედებითს ისტორიაში.

8 მაისს მოსკოვში, დიდი თეატრის სცენაზე წარმოდგენილ იქნა „ლაურენსიას“ განახლებული დადგმა ვახტანგ ჭაბუკიანის ხელმძღვანელობით. ამასთან ბალეტმეისტერმა ფრონდოსოს როლი შეასრულა. ლაურენსიას როლში გამოვიდა სსრ კავშირის სახალხო არტისტი გალინა ულანოვას აღზრდილი ნინო თბილოფე